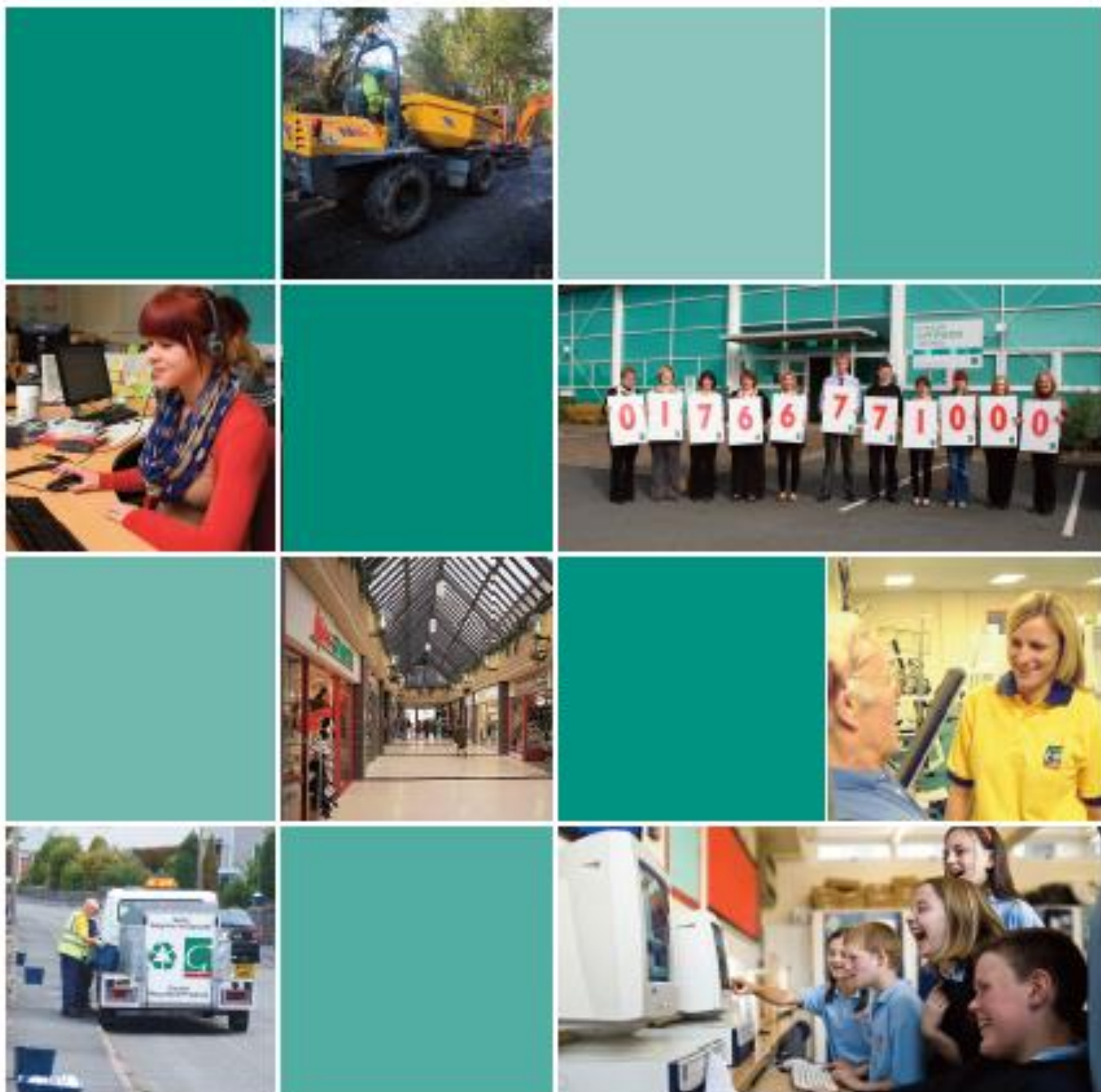

CRYNODEB O GYNLLUN STRATEGOL CYNGOR GWYNEDD 2013 -17

Mae'r ddogfen hon yn grynodedb o Gynllun Strategol Cyngor Gwynedd 2013 - 17.

Mae copi llawn o'r Cynllun Strategol ar gael ar wefan Cyngor Gwynedd: www.gwynedd.gov.uk/cynllunstrategol
Mae copiau hefyd ar gael i'w gweld a'u darllen yn Swyddfeydd Cyngor Gwynedd ac mewn llyfrgelloedd a chanolfannau hamdden ar draws y Sir.

Rhagor o wybodaeth

Uned Cynllunio Strategol a Pherfformiad

Adran Cefnogaeth Gorfforaethol

Cyngor Gwynedd

Swyddfa'r Cyngor

Stryd y Jêl

Caernarfon

Gwynedd

LL55 1SH

E-bost: cynlluniostrategolapherfformiad@gwynedd.gov.uk

Ffôn: 01286 679 661

I gael copi o'r ddogfen hon mewn print Bras, Braille, ar dâp neu mewn iaith arall, cysylltwch â Hawis Jones ar 01286 679 661

Argraffwyd ar bapur wedi ei ailgylchu

Cyflwyniad

Pwrpas y cynllun yw gosod gweledigaeth a blaenoriaethau'r Cyngor ar gyfer y cyfnod 2013 - 17 a disgrifio'r hyn y bydd y Cyngor yn ei wneud er mwyn eu cyflawni. Mae'r Cynllun Strategol yn disgrifio'r gwahaniaeth mae'r Cyngor eisiau ei wneud erbyn 2017 ac yn esbonio sut bydd y Cyngor yn mesur effaith ei waith dros y pedair blynedd.

Adolygu'r Cynllun

Pwrpas adolygu'r cynllun eleni oedd gwneud yn siŵr ein bod yn parhau i wneud y pethau iawn o ystyried y cyd-destun o galedi ariannol rydym yn gweithio ynddo. Er mwyn adolygu'n iawn, roedd angen inni ystyried beth oedd wedi newid ers y llynedd, gan edrych ar y materion cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a pholisi sydd yn dylanwadu ar y Cyngor a'r sir ac sy'n debygol o wneud hynny yn y blynyddoedd nesaf. Rhoddwyd sylw hefyd i flaenoriaethau'r Bwrdd Gwasanaeth Lleol, sef: Pobl Hŷn, Adeiladu Teuluoedd Cryf, a Chymunedau Cynaliadwy/Adfywio Cymunedau.

Gweledigaeth y Cynllun

Y gorau i bobl Gwynedd mewn cyfnod anodd

Ein gweledigaeth yn y cynllun hwn yw sicrhau ein bod yn parhau i gwrdd ag anghenion pobl Gwynedd er gwaetha'r ffaith bod adnoddau'r Cyngor yn prinhaus. Bydd pwyslais ein Cynllun Strategol 2015-17 ar wella gallu'r Cyngor i sicrhau'r gorau i bobl Gwynedd, ac fe fyddwn yn gwneud hynny drwy drawsffurfio gwasanaethau i fod yn wasanaethau y byddwn yn gallu eu cynnal i'r dyfodol.

Mae Cyngor Gwynedd yn benderfynol o wynebu'r her ariannol, a gweithio yn ddiflino i wella ein gwasanaethau er mwyn parhau i gynnig y gorau i bobl Gwynedd er gwaetha'r amgylchiadau. Bydd hyn, heb amheuaeth, yn golygu gwneud penderfyniadau anodd a lleihau ar rai gwasanaethau er mwyn gallu trawsnewid a chynnal rhai eraill.

Cyflawni'r Cynllun

Mae cyflawni'r cynllun yn flaenoriaeth bwysig ynddo'i hun. Rydym wedi rhoi trefniadau priodol mewn lle ar bob lefel o fewn y Cyngor er mwyn cyflawni'r cynllun ac mae gan bawb ran bwysig i'w chwarae yn hynny.

Fel rhan o'n hymrwymiad i roi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud, byddwn yn ymgysylltu'n barhaus gyda thirgolion a chymunedau er mwyn rhoi cyfleoedd iddynt ddylanwadu ar waith y Cyngor a'u grymuso i gymryd perchnogaeth a chyfrifoldeb o'r dyfodol.

Plant a Phobl Ifanc

- AG2** Gwella ansawdd addysg
- AG3** Creu rhwydwaith o ysgolion hyfyw i'r dyfodol
- AG4** Gwella darpariaeth Anghenion Addysgol Arbennig a Chynhwysiad
- AG5** Gwella gwasanaethau ataliol i blant a phobl ifanc bregus

Rydym angen gweld sefyllfa lle y bydd ansawdd addysg yn fwy cyson o fewn y sir, ac y bydd trefniadau cadarn yn eu lle er mwyn helpu plant ag anghenion dysgu ychwanegol i gyflawni'u potensial. Rydym hefyd angen gwneud yn siwr bod ein cynlluniau ataliol yn fwy cynaliadwy a'n bod yn canolbwyntio ymdrechion yn y llefydd iawn.

Bydd y prosiectau isod yn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

P1 Strategaeth ansawdd addysg

Paratoi a datblygu Strategaeth Ansawdd Addysg fydd yn sail i wella a chysoni safonau addysg ar draws y sir.

P2 Gwella arweinyddiaeth a rheolaeth

Gwella amodau arweinyddiaeth er mwyn codi safonau.

Rhaglen creu rhwydwaith o ysgolion hyfyw i'r dyfodol gan ganolbwyntio ar yr ysgolion a'r dalgylchoedd isod:

P3 Ysgol Bro Llifon

P4 Ysgol Hafod Lon

P5 Dalgylch Y Gader

P6 Ysgol Glancegin

P7 Dalgylch Y Berwyn

P8 Trawsnewid y ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad

Trawsnewid y gwasanaeth ar gyfer plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol.

P9 Sicrhau ystod o wasanaethau ataliol ar gyfer grwpiau o blant a phobl ifanc bregus Gwynedd

Darparu cefnogaeth ar gyfer grwpiau bregus o blant a phobl ifanc er mwyn eu galluogi i fyw yn annibynnol heb orfod bod yn ddibynnol ar wasanaethau statudol.

Gofal

- AG6** Gwella ymgysylltu gyda chymunedau ar yr her gofal
- AG7** Gwella gweithio'n integredig gan ganolbwyntio ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion
- AG8** Paratoi'r gweithlu gofal er mwyn cwrdd â'r ffordd newydd o weithio
- AG9** Gwella darpariaeth llety a gofal ar gyfer oedolion bregus

Rydym angen gweld sefyllfa lle y bydd gan bobl Gwynedd ymwybyddiaeth dda o'r sialens sy'n wynebu'r maes gofal, ac y bydd gan staff yr hyder i gwrdd â'r ffordd newydd o weithio er mwyn gallu canolbwyntio ein gwasanaethau ar yr unigolion mwyaf bregus.

Bydd y prosiectau isod yn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

G1 Her gofal

Ceisio sicrhau fod pobl Gwynedd yn glir o'r her sy'n ein hwynebu i ysgogi a chefnogi cymunedau i gyfrannu drwy weithio'n gymunedol.

G2 Gweithio'n integredig ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion

Ail ddylunio ein ffordd gyfredol o weithio.

G3 Ail-strwythuro Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant

Sicrhau fod strwythur staffio'r adran yn addas ar gyfer y dyfodol.

G4 Strategaeth Letya Pobl Hŷn

Sicrhau cytundeb ar y Strategaeth Letya Pobl Hŷn a'i defnyddio i bwrpas trafodaethau datblygol gyda phartneriaid.

G5 Tai Gofal Ychwanegol

Adeiladu Tai Gofal Ychwanegol ym Mhorthmadog.

G6 Frondeg

Sicrhau eglurder ar safle Frondeg a phenderfynu ar y ffordd ymlaen.

G7 Darpariaeth fewnol

Penderfynu ar sut rydan ni'n rhedeg y Gwasanaeth Darparu (sy'n darparu gwasanaethau gofal) a gweithredu ar hynny.

Diogelu

AG10 Gwella trefniadau diogelu'r Cyngor

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae holl drefniadau diogelu'r Cyngor yn gadarn, gyda thystiolaeth bendant bod staff ac aelodau'r Cyngor yn gweithredu yn unol â'r disgwyliadau. Rydym hefyd angen gweld tystiolaeth bod ein trefniadau yn cael effaith bositif ar y maes diogelu.

Rydym angen gwella perchnogaeth aelodau a staff o'r maes diogelu, a gweithredu yn effeithiol o ran diogelu plant ac oedolion bregus Gwynedd. Bydd tri phrosiect yn ein galluogi i gyflawni hyn, ond bydd diogelu yn faes blaenoriaeth barhaus i'r Cyngor, a byddwn yn parhau i adolygu a monitro tu hwnt i gyfnod y Cynllun Strategol.

Bydd y prosiectau isod yn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

D1 Sicrhau perchnogaeth Cyngor cyfan i'r maes diogelu

Sicrhau fod perchnogaeth gorfforaethol i'r agenda diogelu a bod gweithredu yn effeithiol o ran diogelu plant ac oedolion bregus Gwynedd.

D2 Diogelu plant a phobl ifanc

Gwella'r trefniadau a diwylliant diogelu gan:

- i) Adolygu trefniadau'r Cyngor o ran ymateb i'r risg o Ecsploetio Plant yn Rhywiol
- ii) Cryfhau ymhellach y gweithdrefnau a diwylliant diogelu o fewn y maes Addysg

D3 Diogelu oedolion bregus

Gwella yn barhaus y trefniadau a diwylliant diogelu o fewn y maes oedolion.

Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai

- AGI1** Gwella ansawdd swyddi a lefelau cyflog
- AGI2** Cryfhau cryfder a chadernid busnesau a chadw'r budd yn yr economi leol
- AGI3** Cryfhau'r economi wledig
- AGI4** Cydymdrechu yn erbyn tlodi

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae gennym swyddi a lefelau cyflog da, busnesau cryf a chadarn a buddion contractau yn cael eu cadw'n lleol. Rydym hefyd eisiau lliniaru effaith tlodi, a chynyddu'r cyflenwad tai mewn ardaloedd o angen.

Bydd y prosiectau isod yn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

- T1 Swyddi gwerth uchel ac o ansawdd**
Creu'r amodau er mwyn creu swyddi gwerth uchel ac o ansawdd yn y sir.
- T2 Cadw'r budd yn lleol**
Sicrhau bod gan fusnesau'r sir yr wybodaeth a'r gallu i fanteisio ar drefn gaffael gwasanaethau a nwyddau newydd y Cyngor.
- T3 Gwynedd Digidol**
Cefnogi ymdrechion i drawsnewid defnydd busnesau, gwasanaethau a thrigolion Gwynedd o dechnoleg drwy sicrhau darpariaeth band eang cyfoes.
- T4 Cefnogi'r economi wledig**
Creu'r amodau i gryfhau sail economi wledig Gwynedd.
- T5 Safle Treftadaeth y Byd**
Creu budd economaidd o dreftadaeth gyfoethog Gwynedd.
- T6 Gwella mynediad pobl y sir i waith ac ymateb i rwystrau**
Cefnogi ac annog unigolion bregus i mewn i waith.
- T7 Cydymdrechu yn erbyn tlodi**
Mabwysiadu a gweithredu Strategaeth i Drechu Tlodi yn y sir ar y cyd gyda phartneriaid.
- T8 Adolygu Strategaeth Cyflenwad Tai**
Adolygu ein strategaeth i gynyddu'r cyflenwad tai ac amrywiaeth o dai sy'n addas i anghenion.

Y Gymraeg

AGI5 Hybu defnydd y Gymraeg yng Ngwynedd

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae Gwynedd yn parhau yn gadarnle i'r iaith a'i bod yn iaith bob dydd sydd yn cael ei chlywed a'i siarad yn naturiol gan blant, pobl ifanc ac oedolion ar hyd ac ar led y sir.

Bydd y prosiectau isod yn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

I1 Cymunedau yn hyrwyddo'r Gymraeg

Hyrwyddo'r Gymraeg drwy gefnogi a grymuso pedair cymuned gan gynorthwyo trigolion i gynnal asesiad o sefyllfa'r Gymraeg yn y gymuned er mwyn cryfhau statws a defnydd yr iaith.

I2 Y Gymraeg a'r gwasanaethau cyhoeddus

Creu diffiniad o weithle dwyieithog y byddai'r Cyngor ac wedi hynny, Bwrdd Gwasanaeth Lleol Gwynedd a Môn yn ei fabwysiadu fel diffiniad safonol er mwyn sicrhau eglurder a safon gyson o wasanaethau cyhoeddus dwyieithog.

I3 Pobl ifanc yn defnyddio'r Gymraeg yn gymdeithasol

Sefydlu gwaelodlin a mesur cynnydd yn nefnydd cymdeithasol o'r Gymraeg gyda phobl ifanc.

I4 Awdit o sefyllfa'r Gymraeg yng Nghyngor Gwynedd

Byddwn yn:

- i) Ystyried llwyddiant y Cyngor i normaleiddio'r Gymraeg drwy ei adrannau a'r gwasanaethau a ddarperir i drigolion y sir.
- ii) Cyflawni gwaith ymchwil er mwyn canfod a chadarnhau i ba raddau y mae'r Cyngor yn mynd gam ymhellach ac yn llwyddo i fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg drwy gyfrwng y gwasanaethau rydym yn eu darparu i drigolion y sir.

Cyngor Effeithiol ac Effeithlon

AGI Rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud

Rydym angen gweld sefyllfa lle y bydd trefniadau gwaith y Cyngor yn hwyluso cyflawni yn hytrach na chynnal proses ac y bydd meddylfryd staff y Cyngor yn parhau i newid i edrych drwy lygaid ein dinesydd.

Bydd y prosiectau isod yn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

C1 Rhoi Ffordd Gwynedd ar waith

Arwain timau gwasanaeth i adlewyrchu ar eu trefniadau gwaith presennol, herio a ydynt yn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog, ac ystyried a oes lle i wella.

C2 Rhaglen datblygu arweinwyr

Sicrhau fod arweinwyr Cyngor Gwynedd yn deall egwyddorion Ffordd Gwynedd, a'u bod yn deall eu rôl i atgyfnerthu egwyddorion Ffordd Gwynedd.

C3 Ymgysylltu

Gwella ymgysylltu ar draws y Cyngor drwy becyn o weithgareddau.

C4 Gweithredu cyfundrefn berfformiad

Datblygu a gweithredu cyfundrefn berfformiad newydd er mwyn mesur yr hyn sy'n bwysig i bobl Gwynedd.

C5 Ymestyn y defnydd o hunanwasanaeth

Ymestyn y defnydd o hunanwasanaeth i hwyluso mynediad at wasanaethau'r Cyngor.

C6 Strategaeth Technoleg Gwybodaeth (TG)

Llunio Strategaeth TG i osod cyfeiriad am y cyfnod i ddod.

C7 System Rheoli Dogfennau a Chofnodion Electronig (EDRMS)

Sefydlu system EDRMS i sicrhau rhannu gwybodaeth yn haws.

C8 Llywodraethu gwybodaeth

Adolygu ein trefniadau hyfforddi ar gyfer staff sy'n gweithio gyda gwybodaeth bersonol er mwyn bod yn hyderus fod gwybodaeth bersonol yn gwbl ddiogel.

Cynllunio Ariannol

AGI6 Sicrhau cyllideb gytbwys gynaliadwy i'r dyfodol

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae gennym gyllideb gytbwys gynaliadwy, tra ar yr un pryd yn sicrhau fod gennym yr adnoddau angenrheidiol i wireddu uchelgais y Cyngor ar gyfer pobl Gwynedd.

Bydd y prosiectau isod yn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

CA1 Gwireddu arbedion

Sicrhau fod trefniadau yn eu lle er mwyn gwireddu'r arbedion effeithlonrwydd o £13.6m sydd eisoes wedi eu cytuno fel rhan o'r gyfundrefn arbedion ynghyd ag unrhyw arbedion pellach a adnabyddir.

CA2 Cytundeb Canlyniadau

Sicrhau fod y Cyngor yn gallu hawlio'r swm llawn o £1.3m sydd ar gael yn 2014-15 a 2015-16 am gyflawni canlyniadau sydd wedi eu cytuno gyda'r Llywodraeth.

CA3 Toriadau

Sefydlu y toriadau y gellir eu gwireddu er mwyn cau'r bwlch ariannol fydd ar ôl yn ystod cyfnod y Cynllun Strategol wedi i ni gyflawni'r arbedion effeithlonrwydd.

CA4 Effeithlonrwydd pellach a modelau darparu gwasanaeth

Darganfod cynlluniau effeithlonrwydd pellach er mwyn lleihau maint y toriadau fydd eu hangen yn ogystal ag ymchwilio i feysydd lle mae'n bosib newid y model presennol o ddarparu gwasanaeth gan felly wneud arbedion.